

FEDERAȚIA "SOLIDARITATEA SANITARĂ" DIN ROMÂNIA

Reprezentativă la nivel de sector "Sănătate. Activități Sanitar-Veterinare"

Membră a CNS "Cartel ALFA". afiliată la EUROFEDOP

București, Sector 3, Str. Lipskani nr. 53, etaj III Mobil: 0721246491/ Telefon: 0371.049.261 / Fax: 0371.608.501

Website: www.solidaritatea-sanitara.ro

e-mail: solidaritateasanitara@yahoo.fr

[fb/solidaritatea-sanitara](https://www.facebook.com/solidaritatea-sanitara)

Către:

Guvernul României

În atenția domnului Prim-ministru Florin-Vasile CÎȚU

Memoriu pentru susținerea respectării drepturilor legale și morale ale lucrătorilor din sănătate

În contextul pandemiei COVID-19 lucrătorii din sănătate poartă pe umerii lor povara socială cea mai mare, asumând totodată riscul maxim în lupta cu acest inamic invizibil. Eforturilor și sacrificiilor salariaților din sănătate aflați în prima linie a luptei împotriva COVID-19 trebuie să le corespundă drepturi proporționale cu responsabilitatea socială, cu eforturile depuse și cu riscurile asumate. Instituirea unui comportament adecvat față de lucrătorii din sănătate necesită atât respectarea tuturor drepturilor legale pe care aceștia le au cât și recunoașterea și recompensa dedicării de care dau dovadă prin instituirea unor soluții/instituții adiționale celor deja existente.

Pentru a asigura lucrătorilor din sănătate aflați în prima linie a luptei împotriva pandemiei COVID-19 un tratament etic, este esențială satisfacerea următoarelor revendicări, formulate și argumentate de Federația „Solidaritatea Sanitară”:

- 1. Adoptarea tuturor măsurilor necesare pentru protecția sănătății și securității salariaților din sănătate (echipamente, circuite, resurse materiale și umane etc.), astfel încât să determine o reducere semnificativă a numărului de salariați nou infectați SARS-CoV-2 și, mai ales, decedați din cauza COVID-19.**

Numărul mare al lucrătorilor din sănătate infectați COVID-19 (vizibil pe *Platforma de monitorizare a impactului COVID-19 asupra lucrătorilor din sănătate*: <https://covid.solidaritatea-sanitara.ro/>) dovedește faptul că nivelul protecției acestora este departe de a fi satisfăcător.

Numărul foarte mare de lucrători din sănătate decedați la datorie (vizibil în cadrul Memorialului Eroilor din Sănătate: <https://memorial.solidaritatea-sanitara.ro/>) indică amploarea riscurilor asumate de lucrătorii din sănătate și arată costurile pe care trebuie să le suporte aceștia în absența unor măsuri eficiente de protecție.

Având în vedere toate aceste dovezi, este evidentă necesitatea unei strategii eficiente de protecție a sănătății și securității salariaților din sănătate.

Alături de intervențiile clasice pentru o astfel de strategie, ea trebuie să includă și următoarele măsuri:

a. Elaborarea unei campanii adecvate de informare a salariaților din sănătate în privința vaccinării.

Eficiența unei campanii de informare trebuie judecată în funcție de rezultate. *Ponderea lucrătorilor din sănătate care doresc să se vaccineze* este cel mai relevant indicator al rezultatelor campaniei de informare pe tema vaccinării împotriva SARS-CoV-2/COVID-19. Acest rezultat este determinat de lipsuri legate de capacitate de informare, incapacitatea de a transmite încrederea necesară, inabilitățile legate de indicarea eficienței vaccinului etc. Problema este amplificată de absența formării adecvate a unui număr mare de salariați de-a lungul anilor, în special din categoria personalului nemedical și auxiliar sanitar. Până acum campania de vaccinare a fost mai curând un prilej de imagine personală pentru două-trei persoane decât un efort pentru a rezolva o problemă colectivă. Incapacitatea de a mobiliza toate instituțiile și organismele din sănătate relevante a amplificat și ea problema.

b. Stabilirea standardelor privind durata de utilizare a echipamentelor individuale de protecție și asigurarea acestora în cantitatea necesară și la calitatea corespunzătoare.

Pentru a putea evalua corect protecția lucrătorilor din sănătate avem nevoie de standarde de protecție, acestea incluzând și durata utilizării echipamentelor individuale de protecție. În absența acestor standarde singura evaluare posibilă este cea a numărului de victime pe care le face pandemia COVID-19 în rândul lucrătorilor din sănătate, acesta fiind într-o continuă creștere.

c. Elaborarea unui normativ de personal adecvat tratamentului pacienților COVID-19.

Asigurarea personalului necesar desfășurării activității în condițiile specifice acestei pandemiei face parte din măsurile necesare pentru asigurarea calității serviciilor medicale, respectiv pentru protecția adecvată a sănătății și siguranței personalului. Lipsa normativului de personal în domeniu face imposibilă evaluarea posibilității unităților sanitare de-a asigura serviciile necesare. În absența unui normativ de personal adecvat avem de-a face cu unități sanitare cărora le este imposibil să se organizeze eficient, cu salariați oboseți de supra-încărcarea cu sarcini de serviciu și epuizați de prea multele ore de muncă efectuate.

d. Reducerea timpului de lucru continuu în echipament individual de protecție la 3 ore.

Absența acestui standard de utilizare a echipamentului individual de protecție este una dintre dovezile lipsei de respect față de sănătatea fizică și psihică a lucrătorilor din sănătate, de care este responsabil în primul rând Ministerul Sănătății. Deși Federația „Solidaritatea Sanitară” a avut o negociere, dublată de o înțelegere, cu Premierul Orban pentru implementarea acestei măsuri, indiferența decidenților a împiedicat transpunerea ei în practică.

e. Limitarea răspunderii profesionale la condițiile create de „noua normalitate”

Cadrul juridic actual este inadecvat condițiilor în care își desfășoară activitatea profesioniștii din sănătate.¹ Asigurările de malpraxis nefuncționale în multe situații, obligarea profesioniștilor la depășirea competenței profesionale, impactul lipsurilor materiale dublat de aflusul mare de pacienți sunt doar câteva exemple de modificări ale situației de fapt care generează o creștere nefirească a răspunderii profesionale a lucrătorilor din sănătate, cei mai afectați fiind medicii. În acest context, este evidentă necesitatea și urgența intervențiilor legale pentru adecvarea responsabilității profesionale la posibilitățile concrete existente în timpul pandemiei COVID-19.

f. Includerea COVID-19 ca boală profesională pentru lucrătorii din sănătate.

Impactul negativ al pandemiei COVID-19 asupra lucrătorilor din sănătate, semnificativ mai mare decât asupra restului cetățenilor/lucrătorilor (datele existente pe *Platforma de monitorizare a impactului COVID-19 asupra lucrătorilor din sănătate*: <https://covid.solidaritatea-sanitara.ro/> constituind o dovadă elocventă) justifică clasificarea acestei afecțiuni ca boală profesională și adoptarea măsurilor legale corespunzătoare.

2. Respectarea dreptului legal la pensia de urmaș pentru copiii colegilor decedați la datorie.

Din nefericire până la acest moment (06.01.2021) avem 81 de colegi și colege căzuți/căzute la datorie. Pentru fiecare dintre acești eroi Guvernul refuză în continuare acordarea dreptului legal la pensia de urmaș și a restului drepturilor adiționale prevăzute de Legea nr. 56/2020. Lipsa considerației unei comunități pentru sacrificiul depus de unii dintre membrii ei (lucrătorii din sănătate) în interesul colectiv, atârnă destul de greu în balanța erorilor majore, riscând să aibă consecințe deosebit de grave. Dreptatea trebuie reinstaurată prin onorarea acestor drepturi.

3. Creșterea salariilor de bază pentru toate categoriile de lucrători începând cu 1 ianuarie 2021 la nivelul prevăzut de legea salarizării pentru anul 2022. Anularea reducerii salariilor de bază prevăzută de OUG nr. 226/2020.

Actualul Guvern și-a început mandatul printr-un furt: la sfârșitul anului 2020 a furat dreptul la creșterea anuală a salariului de bază pentru cca. 70.000 de lucrători din sectorul public de sănătate, 71% dintre ei (personalul auxiliar sanitar) desfășurându-și activitatea în prima linie împotriva pandemiei COVID-19 (29% fiind reprezentat de personalul nemedical, care asigură suportul logistic necesar pentru desfășurarea acestei lupte). În încercarea de a coafa acest rapt Guvernul l-a prezentat drept o amânare a creșterii salariilor de bază. Un furt nu poate fi ascuns în spatele unor cuvinte: pentru categoriile de lucrători din sănătate amintite legea nr. 153/2017 prevede dreptul la creșterea salariului de bază în

¹ <https://solidaritatea-sanitara.ro/imunitatea-profesionala-inseamna-limitarea-raspunderii-profesionale-la-conditiile-create-de-noua-normalitate/?fbclid=IwAR0OoLnxlu8Ev06uOcwqNZXNfCzoYGjAmDa4zjLHDdKUPC0urdTd3yKLC1s>

anul 2021, înlăturarea acestui drept prin OUG nr. 226/2020 reprezentând o tăiere a salariilor. Nedreptatea este cu atât mai mare cu cât Guvernul anterior s-a angajat că la 1 ianuarie 2021 va crește salariile de bază ale acestor lucrători la nivelul prevăzut de legea 153/2017 pentru anul 2022. Angajamentul a fost luat de Premierul României în luna iulie 2020 în fața reprezentanților Federației „Solidaritatea Sanitară” și în mod public, ca formă de recunoaștere și stimulare a eforturilor și sacrificiilor lucrătorilor din sănătate. Față de toți lucrătorii din sănătate trebuie onorate atât drepturile legale cât și angajamentele guvernamentale.

4. Raportarea tuturor sporurilor lucrătorilor din sănătate la salariile de bază actuale și acordarea tuturor sporurilor pentru condiții de muncă la nivel maxim. Introducerea tuturor categoriilor de lucrători din sănătate în Anexa nr. 2 a legii 153/2017.

În condițiile în care lucrătorii din sănătate reprezintă categoria de cetățeni care asumă riscul maxim pentru a apăra interesele tuturor cetățenilor, ei au nevoie de sprijinul întregii societății pentru a finaliza cu succes lupta în care sunt angajați.

O formă minim obligatorie de sprijin o reprezintă acordarea drepturilor salariale așa cum sunt ele prevăzute de legea salarizării, adică anulând toate suspendările de drepturi salariale operate de diferitele guverne. Dreptul la raportarea tuturor sporurilor la salariile de bază actuale trebuie acordat tuturor lucrătorilor din sănătate, reinstaurând astfel starea de drept cuvenită.

Condițiile de muncă în care își desfășoară activitatea profesioniștii din sistemul public de sănătate sunt diferite în mod radical față de cele anterioare pandemiei, caracteristica esențială fiind înrăutățirea lor. Este suficient să observăm cel mai vizibil aspect al acestei modificări, respectiv echipamentele individuale de protecție, pentru a-i sesiza caracterul. În acest context acordarea tuturor sporurilor pentru condiții de muncă la nivelul lor maxim constituie o recunoaștere firească a specificului activității actuale a lucrătorilor din sănătate.

Pentru ca demersul etic să fie complet, este necesară de asemenea și includerea tuturor categoriilor de lucrători din sănătate în Anexa nr. 2 a Legii nr. 153/2017, înlăturând astfel aberația existentă la ora actuală: lucrători care-și desfășoară activitatea în aceleași condiții de muncă, dar care au drepturi aferente condițiilor de muncă diferite.

5. Acordarea stimulentului de risc pe întreaga durată a pandemiei pentru toți salariații din sănătate.

Profesioniștii din sănătate asumă acum riscuri mult mai mari decât cele de la începutul acestei pandemii, însă cu recompense mai mici. Pentru a rectifica această situație anormală este necesară acordarea stimulentului de risc în toate situațiile în care salariații asumă tipul specific de risc, respectiv pe întreaga perioadă a pandemiei COVID-19.

6. Acordarea tuturor drepturilor salariale prevăzute de lege, respectiv sporul de până în 30%, sporul pentru combaterea epidemiei și plata orelor suplimentare, pentru toți lucrătorii care încă nu au beneficiat de ele.

Lupta politică și inabilitățile administrative au condus la situații aberante, în care guvernarea refuză respectarea legii și se dovedesc incapabili să înțeleagă adevărata natură a realităților actuale.

Prin legea nr. 56/2020 Parlamentul a prevăzut dreptul lucrătorilor din sănătate implicați direct în tratamentul pacienților COVID-19 la un spor de până în 30%. Măsurile de aplicare a acestui drept au fost stabilite prin Ordinul nr. 1070/2020, adoptat de guvernul anterior. Deși salariații care îndeplineau condițiile necesare trebuiau să beneficieze de acest drept, guvernarea a refuzat finanțarea lui. Efectul acestei ilegalități l-a constituit faptul că majoritatea profesioniștilor din sănătate au fost lipsiți de un drept salarial. Această stare de ilegalitate trebuie oprită, acordând tuturor profesioniștilor dreptul salarial legal.

Pandemia COVID-19 are două efecte semnificative asupra unităților sanitare: creșterea aflului de pacienți COVID-19 și numărul mare de lucrători infectați. Primul efect generează o nevoie mai mare de personal în timp ce al doilea reduce personalul disponibil. Soluția adoptată de unitățile sanitare o constituie forțarea profesioniștilor la efectuarea orelor suplimentare. În consecință, în multe situații un număr mare de lucrători ajung să cumuleze foarte multe ore suplimentare. Din cauza interpretării greșite a unor prevederi legale ambigue, acești profesioniști ajung să lucreze fără a putea fi plătiți (dacă adăugăm obligația de a lucra atunci suntem în mod evident în situația muncii forțate). Plata orelor suplimentare este o măsură esențială pentru reinstaurarea stării de legalitate.

7. Plata gărzilor cu tariful orar aferent normei de bază.

Sistemul public de sănătate se confruntă din nou cu o anomalie: medicii care efectuează garda în baza CIM-ului adițional au un tarif orar pentru aceste garda mult mai mic decât cel aferent normei de bază. Deși în majoritatea cazurilor activitatea din timpul gării desfășurată în perioada pandemiei ajunge să fie chiar mai dificilă decât cea aferentă normei de bază, această abordare distorsionată a drepturilor legale este menținută în toate unitățile publice de sănătate.

Având în vedere că această situație a fost reglementată la presiunile Federației „Solidaritatea Sanitară” în vara anului 2016, ministrul Sănătății fiind tot Vlad Voiculescu, medicii se așteaptă în mod firesc ca actualul ministru al Sănătății să grăbească anularea acestei inechități, plătind medicii în gardă cu tariful aferent contractului individual de muncă de bază actual.

8. Reașezarea asistentelor medicale în grila de salarizare în sensul creșterii locului pe care-l ocupă în ierarhia salarială, corespunzător locului pe care-l au în echipa medicală, respectiv contribuției la tratamentul și îngrijirea pacienților.

Construcția legii salarizării este profund inechitabilă în privința locului pe care-l ocupă asistentele medicale în ierarhia salarizării, atât raportat la alte profesii din sănătate (spre exemplu diferența față de următoarea profesie este extrem de mică în timp ce diferența față de profesia imediat superioară este extrem de mare) cât și la restul profesiilor din sistemul public. Analiza efectuată utilizând drept criteriu de comparație nivelul de studii amplifică imaginea problemei. În momentul adoptării legii salarizării singura compensarea obținută, cu caracter temporar, a fost acordarea întregii creșteri salariale, urmând ca problema să fie soluționată etic odată cu apropierea de momentul în care salarizarea se acordă la nivelul maxim pentru toți lucrătorii din sănătate. În consecință, acum este momentul în care această anomalie trebuie rectificată prin modificarea locului pe care-l ocupă asistentele medicale în grila de salarizare, în sensul ridicării acestuia la un nivel superior celui actual.

9. Negocierea anexelor la CCM

Toți guvernării vorbesc despre reforme în materie de organizare a muncii în sistemul public de sănătate, dar de fapt singurele reforme pe care ajung să le facă vizează fie reducerea drepturilor salariale fie privatizarea unei părți tot mai mari din acest sector.

La ora actuală în baza prevederilor CCM la nivel de sector Sănătate, Ministerul Sănătății are obligația de a declanșa negocierea anexelor speciale ale acestuia, ele privind domeniile esențiale ale activității profesioniștilor din sănătate, cum ar fi auditul timpului de muncă, criteriile de evaluare a lucrătorilor, armonizarea vieții profesionale cu viața de familie, procedura de repartizare a lucrătorilor în ture, stabilirea noilor reguli privind formarea profesională continuă și asigurarea acestuia în mod gratuit pentru lucrători, procedura de informare și consultare. Toate aceste anexe propun măsuri de reformă a activității ce vizează modernizarea relațiilor de muncă. Însă, în mod constant, guvernării refuză demararea acestor negocieri și implementarea acestor măsuri de reformă, preferând să discute public despre iluzorii și inutile reforme. Federația „Solidaritatea Sanitară” solicită încetarea acestei stări de lucruri, respectiv intrarea în legalitate și normalitate prin negocierea anexelor la Contractul colectiv de muncă la nivel de sector bugetar sănătate.

10. Lucrătorii din sănătate trebuie să beneficieze de reducerea stagiului de cotizare (vârstei de ieșire la pensie) proporțional cu activitatea desfășurată peste norma de bază. O reducere trebuie aplicată și pentru condițiile de muncă deosebit de periculoase.

Deși implicarea lucrătorilor din sănătate în prima linie a acestei lupte împotriva pandemiei COVID-19, ce a adus cu sine un număr mare de victime, ar justifica acordarea unor drepturi de pensie similare cu cele ale militarilor, suntem în situația absurdă, ilegală și imorală în care politicienii aflați la putere refuză recunoașterea unui drept esențial: recunoașterea muncii suplimentare la stagiul de cotizare. Munca suplimentară (față de cea

corespunzătoare unui singur CIM) depusă de lucrătorii din sănătate (gărzi, CIM-uri suplimentare etc.) trebuie să fie recunoscută în calitate de stagiu suplimentar de cotizare, generând posibilitate de împlinire anticipată a stagiului maxim de cotizare. Lucrătorii din sănătate aflați în astfel de situații nu solicită un privilegiu (de tipul pensiilor speciale), ci recunoașterea unui efort suplimentar depus, respectiv a împlinirii anticipate a stagiului de cotizare. Adicional, acești profesioniști au dreptul la reducerea vârstei de pensioare de atunci când lucrează în condiții deosebit de periculoase (dovedite deja de indicatorii de morbiditate și mortalitate), un drept care trebuie transpus ca atare și în prevederile legale în materie de pensionare.

În contextul identificării urgente a soluțiilor pentru rezolvarea revendicărilor din prezentul Memoriu, Federația "Solidaritatea Sanitară" din România vă solicită stabilirea unei întâlniri cu reprezentanții organizației noastre.

Cu stimă,

Copreședinte,
CELMARE Lidia

